

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2018 roku

26.03.2019 r.

3,2%

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w 2018 r. w porównaniu z 2017 r.

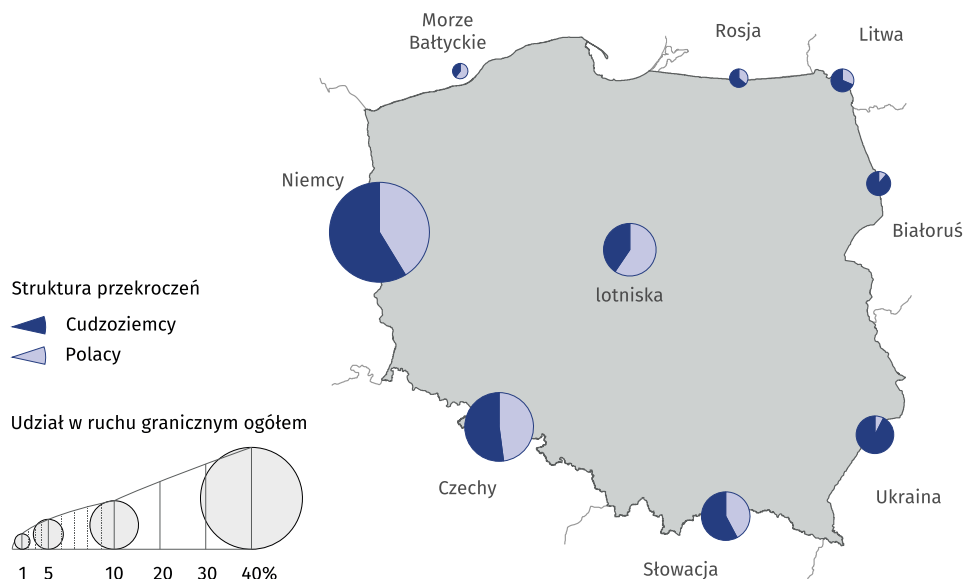
W 2018 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 296,4 mln osób i było to o 3,2% więcej niż w roku 2017, z tego 175,4 mln dotyczyło cudzoziemców i 121,0 mln Polaków.

W 2018 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski była wyższa niż przed rokiem:
 – cudzoziemców o 2,2%,
 – Polaków o 4,8%

W IV kwartale 2018 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 69,4 mln, z tego 40,8 mln (58,8%) dotyczyło cudzoziemców (nierezydentów), a Polaków (rezydentów) 28,6 mln (41,2%) i w odniesieniu do analogicznego okresu 2017 r. była ona wyższa odpowiednio o 1,8% i o 4,0%. W stosunku do kwartału poprzedniego, liczba przekroczeń zarówno cudzoziemców, jak i Polaków była niższa odpowiednio o 17,2% i 22,3%. W IV kwartale 2018 r. 74,4% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej, 13,0% na lotniskach, 12,0% zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej, oraz 0,6% granicy morskiej.

W IV kwartale 2018 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski była wyższa niż przed rokiem:
 – cudzoziemców o 1,8%,
 – Polaków o 4,0%

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w IV kwartale 2018 roku

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (46,0% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w IV kwartale 2018 r.), następnie granicę z Czechami (21,9%), Słowacją (14,5%), Ukrainą (8,8%), Białorusią i Litwą (po 3,7%) oraz Rosją (1,4%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (97,3%), na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (90,4%), a na granicy z Rosją – obywatele Rosji (90,4%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 2018 r. ukształtowała się na poziomie 43,5 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez

W 2018 r. szacunkowa wartość zakupionych towarów i usług była wyższa niż przed rokiem:
 – przez cudzoziemców w Polsce o 4,8%,
 – przez Polaków za granicą o 7,4%

mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 21,5 mld zł. Było to odpowiednio o 4,8% i 7,4% więcej niż przed rokiem.

W IV kwartale 2018 r. wydatki cudzoziemców w Polsce ukształtowały się na poziomie 10,0 mld zł, natomiast Polaków – 4,8 mld zł i w odniesieniu do analogicznego okresu 2017 r. były odpowiednio wyższe o 5,1% i 9,6%. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były niższe odpowiednio o 19,3% i o 36,0%.

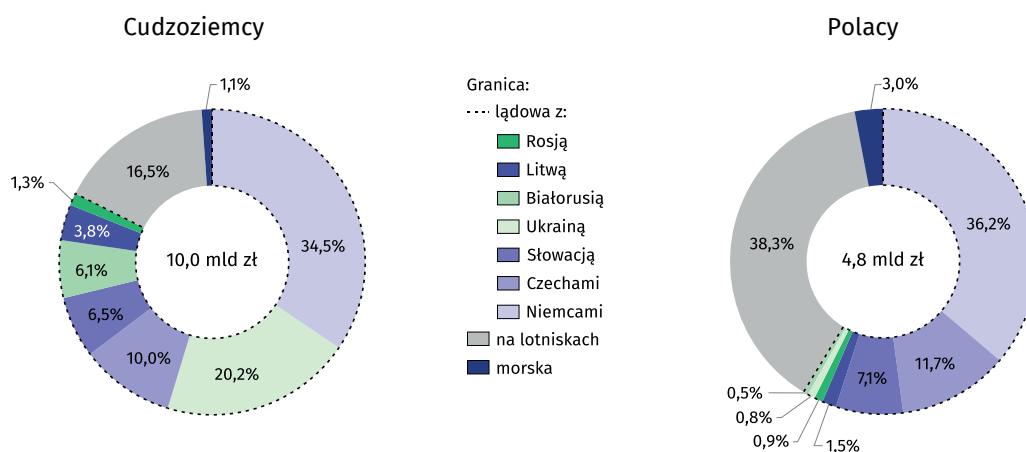
W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w IV kwartale 2018 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (41,8%), następnie z Ukrainą (24,5%), Czechami (12,1%), Słowacją (7,9%), Białorusią (7,4%), Litwą (4,6%) i Rosją (1,6%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, najwyższe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (61,7% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w IV kwartale 2018 r.), następnie z Czechami (19,9%), Słowacją (12,1%), Litwą (2,6%), Rosją i Ukrainą (po 1,4%) oraz Białorusią (0,9%).

W IV kwartale 2018 r. szacunkowa wartość zakupionych towarów i usług była wyższa niż przed rokiem:

- przez cudzoziemców w Polsce o 5,1%,
- przez Polaków za granicą o 9,6%

Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2018 roku

Zróźnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało na poszczególnych odcinkach granicy, zarówno wśród cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

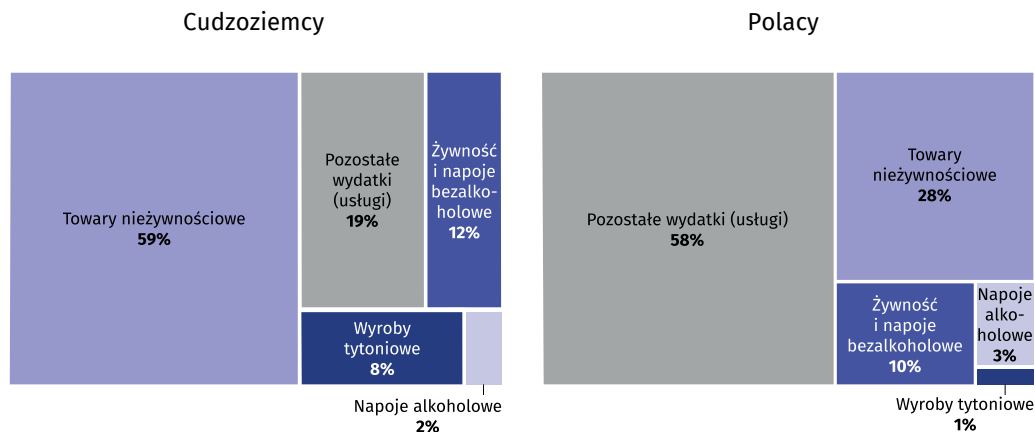
Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2018 roku

Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki				Średnie wydatki ^b			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	IV kw. 2017 =100	mln osób	IV kw. 2017 =100	mln zł	IV kw. 2017 =100	mln zł	IV kw. 2017 =100	zł	IV kw. 2017 =100	zł	IV kw. 2017 =100
OGÓŁEM	40,8	101,8	28,6	104,0	10 028,0	105,1	4 778,3	109,6	498	102,9	339	104,6
lądowa	37,0	101,1	23,0	102,4	8 265,1	103,4	2 804,2	105,2	451	101,9	246	101,9
zewnątrzna UE	7,4	93,9	0,9	93,8	2 769,1	96,8	102,9	97,1	733	101,9	220	103,6
z: Rosją	0,5	86,7	0,3	96,2	133,5	95,9	40,0	96,6	516	110,7	268	100,4
Białorusią	2,0	95,7	0,2	104,1	614,5	99,2	24,2	104,9	660	103,5	198	100,3
Ukrainą	4,9	94,1	0,4	86,8	2 021,1	96,1	38,7	93,3	782	100,6	196	107,7
wewnętrzna UE	29,6	103,0	22,1	102,8	5 496,0	107,1	2 701,3	105,6	378	103,7	247	101,8
z: Litwą	1,5	101,2	0,7	104,5	380,8	105,3	73,4	102,9	511	101,6	202	100,8
Słowacją	5,0	101,6	3,7	102,4	654,7	107,5	338,5	104,8	263	106,2	188	101,1
Czechami	6,8	102,6	6,3	102,4	1 001,8	108,6	558,3	104,5	298	105,2	176	101,3
Niemcami	16,2	103,8	11,4	103,1	3 458,7	106,7	1 731,2	106,2	435	102,7	310	102,0
morska	0,2	99,4	0,3	99,6	109,2	101,2	143,0	99,3	1 568	101,6	1 047	99,9
na lotniskach	3,7	109,5	5,4	111,6	1 653,8	115,3	1 831,1	117,9	943	104,1	717	104,8

^a Z Polski i do Polski. ^b Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w IV kwartale 2018 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczili 84,2% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 11,9%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 3,7%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (23,3% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (19,6%) oraz części i akcesoria do środków transportu (12,3%).

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w IV kwartale 2018 roku

Mieszkańcy Polski, przekraczający w IV kwartale 2018 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (62,8%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczili na zakup towarów nieżywnościowych, głównie paliwa. Znaczny udział w strukturze wydatków Polaków przekraczających granicę zewnętrzną miały pozostałe wydatki (usługi) – 13,5%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – 5,7%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w IV kwartale 2018 r. największe wydatki w Polsce ponieśli na towary nieżywnościowe – 56,2%, na pozostałe wydatki (usługi) – 14,2% oraz na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,4%. Wśród mieszkańców Polski przekraczających ominiętą granicę, znaczny udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą miały pozostałe wydatki (usługi) – 44,7% i towary nieżywnościowe – 37,2%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczili 13,6% swoich wydatków.

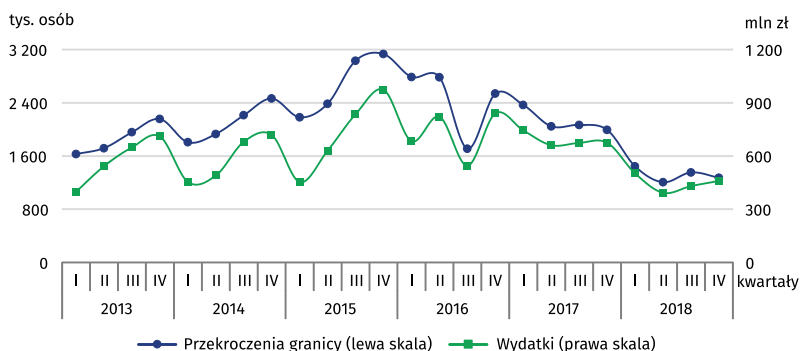
Mały ruch graniczny

Na granicy polsko-ukraińskiej w ramach małego ruchu granicznego (MRG) w 2018 r. odprawiono 5,3 mln cudzoziemców, tj. o 37,7% mniej niż w 2017 r. W IV kwartale 2018 r. odnotowano 1,3 mln odpraw (z Polski i do Polski), co stanowiło 26,1% przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców. W porównaniu zarówno z analogicznym okresem poprzedniego roku, jak i w stosunku do III kwartału 2018 r. liczba przekroczeń granicy w ramach MRG była mniejsza (odpowiednio o 36,1% i 5,9%)¹.

W 2018 r. w ramach małego ruchu granicznego odprawiono 5,3 mln osób – 26,9% ogółu przekroczeń granicy z Ukrainą przez cudzoziemców

W IV kwartale 2018 r. mały ruch graniczny stanowił 26,1% ogółu przekroczeń granicy polsko-ukraińskiej przez cudzoziemców

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w 2018 r. wyniosła 1,8 mld zł, tj. o 34,7% mniej niż w roku 2017. Szacunkowa wartość wydatków w ramach MRG w IV kwartale 2018 r. wyniosła

¹ 11 czerwca 2017 r. został zniesiony obowiązek posiadania wizy przez obywateli Ukrainy podróżujących do UE

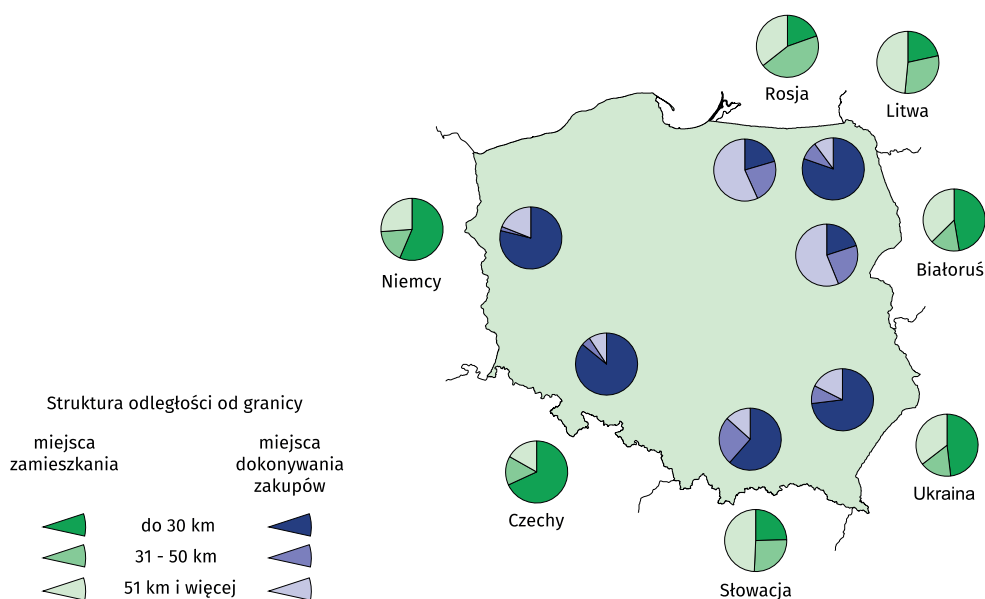
459,3 mln zł, co stanowiło 22,7% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską. Wydatki te były o 31,9% niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w IV kwartale 2018 r. wyniosły 720 zł (w poprzednim kwartale – 644 zł), podczas gdy przed rokiem – 676 zł.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

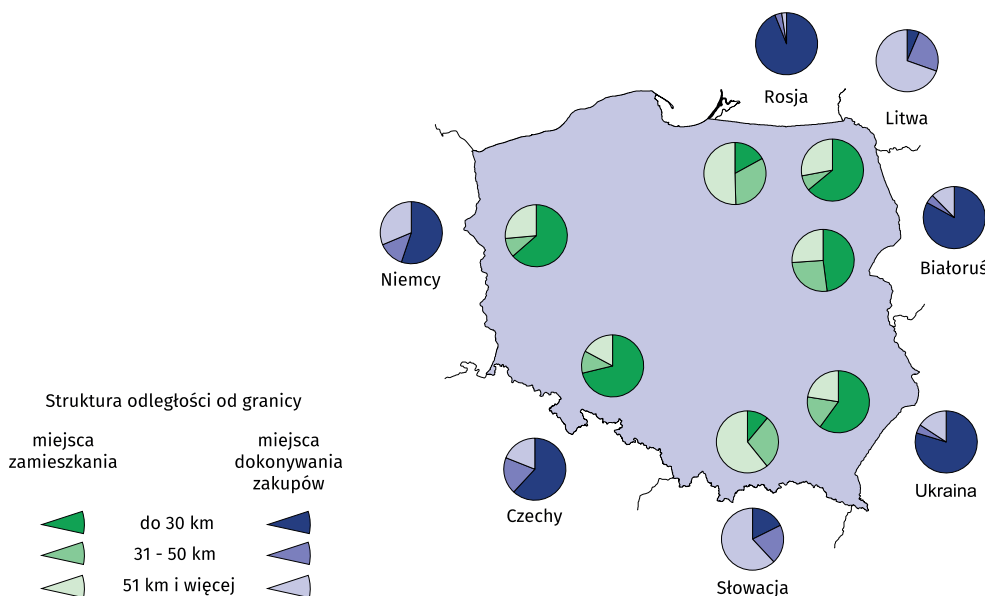
Badania przeprowadzone w IV kwartale 2018 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 69,5% cudzoziemców i 70,4% Polaków, przy czym 50,7% cudzoziemców i 56,6% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w IV kwartale 2018 roku

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 64,1% cudzoziemców oraz 67,7% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkała w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 70,9% i 70,6%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w IV kwartale 2018 roku

W IV kwartale 2018 r., zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W IV kwartale 2018 r. większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 70,0% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 84,6%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 89,4% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 65,0%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji czterech badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”).
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej odbywa się w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich). Prowadzone jest w każdym kwartale, w wylosowanych dniach. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa o małym ruchu granicznym z Rosją od dnia 4 lipca 2016 r. pozostaje zawieszona.
6. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
7. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych
i Statystyki Euroregionalnej
Wiesława Magryś
Tel: 17 853 52 10
e-mail: w.magrys@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk
Tel: 22 608 3475, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

tel.: 22 608 34 91, 22 608 38 04

faks: 22 608 38 86

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ruch graniczny](#)

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)

[Przejście graniczne](#)